

Αριθ. 3ος.

Κωσταντῖνος Τριανταφύλλου, από την Ἀθήνα, 37 χρονῶ, τσαγκάρης· ἔχει ἔλκος τοῦ στομαχίου.

«Ἐδῶ κ' ἐπτά χρόνια, πῆγα μ' ἕναν ἄλλον κ' ἦπια μιὰ καὶ μισή ὁκτ' ρετσινάτο, 2 1/2 κατοστάρια στὸ μερτικό μου, νηστικάτα· ὅπου ἔγινε ξωφρενῶν με πῆγαν στὸ σπίτι μου καὶ δὲν ἤστανόμουνα τίποτις· τὴν ἄλλη μέρα ἄρχισαν ἐμετοὶ καὶ πόνοι στὸ στομάχι· τὴ δεύτερη μέρα ἤρθ' ἕνας γιατρός καὶ δὲ μπόρουσε ν' ἀνακαλύψῃ τίποτε, ἀλλὰ εἶπε πὼς εἶναι χολερίνη· τότε, λοιπόν, δὲν τὸ ἐπίστεψαν οἱ γυναῖκες κ' εἶπαν ὅτ' εἶναι ὁ ἀφαλὲς λυμένος· πιάσαν, λοιπόν, νὰ τὸν γυρίσουν, ἀλλὰ οἱ πόνοι δὲν παῦαν, οὔτε οἱ ἐμετοὶ· ἀφοῦ, λοιπόν, δὲν παῦαν τὴν ἄλλη μέρα ἀμέσως φέραμε ἄλλον γιατρό· καὶ αὐτός, πραγματικῶς, εἶπε ὅτ' εἶναι ἔλκος στὸ στομάχι· καί, πραγματικῶς, ὅλοι οἱ γιατροί, ὅσοι μ' εἶδαν ὕστερα, εἶπαν ὅτ' εἶναι ἔλκος τοῦ στομάχου. Ἀπὸ κεῖ ποῦ μοῦ εἶπαν ὅτ' εἶναι ἔλκος, βάδιζα ὅλο μὲ φάρμακα, ὅλο μὲ χόρτα ἀπὸ τὰ βουνά ποῦ μὴ φέρναν οἱ γυναῖκες· ἐμετοὶ βγαίνουν διάφοροι, μαῦροι, κίτρινοι, πράσινοι· πρῶτα βγαίνουν κίτρινοι, σὰν ὁ κρόκος τ' αὐγού, κατόπι βγαίνουν πράσινοι· κατόπι, ἅμα μὲ σφίξουν πολὺ οἱ ἐμετοὶ κ' οἱ πόνοι, βγαίνουν μαῦροι σὰν εἶδος ἀπὸ καφέ· καὶ ἀπὸ 'κεῖ, ὅλο μ' αὐτὰ βάδιζα· μὲ τοὺς πόνους, μὲ τοὺς ἐμετοὺς βάδιζα· παιδεύουνα, ὅπου δὲ μπόρουσα νὰ ἡσυχάσω παρὰ μὲ τσ' ἐνέσεις· ἐνέσεις μὲ μορφίνη· πρῶτος δὲ γιατρός μοῦ τσ' ἄρχισε, κατόπι δὲν εἶχαμε νὰ πληρώσουμε καὶ μοῦ τσ' ἔκανε ἡ γυναῖκά μου· κατόπι, σὰ μοῦ εἶπαν οἱ γιατροὶ πὼς δὲν ὑπάρχει ἄλλη θεραπεία ἀπὸ ἐγχείριση, ἤρθα γιὰ ἐγχείριση. Ἀρχὰς τοῦ 905 ἦταν, ποῦ ἤρθα ἐδῶ καὶ μοῦ κάναν τὴν ἐγχείριση· δὲ βγάλανε... λέει, ἕνα ὄγκωμα ἦταν, λέει κ' ἴσως δὲν τὸ καθάρισαν καλὰ κ' ἐπανῆλθε πίσω· μὲ λίγες ἡμέρες ἀρχίνησαν πάλι, ἅμα βγήκα ἔξω, ἀμέσως ἐμετοὶ καὶ πόνοι· τὰ ἴδια, ἔτσι· περάσανε καιρός... εἶχα πᾶει καὶ τὸν ἀντάμωσα τὸ γιατρό καὶ μοῦ εἶπε νὰ ξανάρθω τὸ χειρῶνα, γιατί τὸ καλοκαίρι δὲν κάνουν ἐγχείριση· πέρασε καιρός... μ' ἀμποδάγανε καὶ ἀπόξω καὶ δὲν ἐρχόμουνα· καὶ ἅμα ἤρθα μὲ βάσταξε. Τώρα ἔχω πόνους κ' ἐμετοὺς· ἅμα πᾶγω πρὸς νεροῦ μου, μὲ κόβουνε μέσα, σὰ νὰ μοῦ κόβουνε τ' ἄντερα· ἀρχινᾶν ἀνακαψίλες καὶ τώρα πιά ἄστα· στὸν ὕπνο πετάγουναι ἀπὸ τοὺς πόνους· στὸν ὕπνο μου, ἅμα ἐρχεται ἡ ὄρα του, πετάγουναι, θέλω καὶ δὲ θέλω, ἀπάνου· σχεδὸν τώρα τὸ παθαίνω καναδὺ τρία πουνά, στίς 4 τὸ πρωί, 4 καὶ τέταρτο ἀκριβῶς· πρὶν μὲ πειράζανε καὶ κατὰ τίς δώδεκα καὶ κατὰ τίς δύο· δύο, τρεῖς φορές τότε· τώρα τὸ παθαίνω μόνο μιὰ φορά, αὐτὴν τὴ στιγμή.»

Ὁ ἄρρωστος περιγράφει τὰ συμπτώματα ποῦ ἔχει τὸ ἔλκος τοῦ στομαχίου· σ' αὐτὸν εἶχε γίνῃ γαστρεντεροστόμωμα, (γαστρεντεροαναστόμωσις, gastroentérostomie) ἐδῶ καὶ δύο χρόνια, γιὰ τὴν ἴδια ἀρρώστια· ἀλλὰ, ἀφοῦ καλυτέρευε γιὰ κάμποσον καιρό, ξαναγύρισε πάλι στὴν ἴδια κατάσταση, ὅπως συμβαίνει συχνὰ μὲ τὸ ἔλκος τοῦ στομαχίου. Τώρα στίς 25 Φλεβαρίου, μιὰ μέρα πρὶν τοῦ γίνῃ ἡ ἐγχείριση, ἐδείλιασε κ' ἐφυγε ἀπὸ τὴν κλινικὴ μας, ξεγελασμένος ἀπὸ τὴ μικρὴ καλυτέρεψή ποῦ εἶδε τίς τελευταῖες ἡμέρες, ἀφορμῆς ἀπὸ τὴ διαίτα.

Αριθ. 4ος.

Χρήστος Κόντης, ἀπὸ τὴν Ἡπειρο, 30 χρονῶ, μπαλωματῆς· ἔχει ὄμπιασμα τοῦ δεξιοῦ ἱγμόρειου ἄντρο.

«Αὐτὸ μοῦ φάνηκε ἐμένα σάματ' μοῦ πόνεσε δόντι· ἐδῶ καὶ δύομισὶς μῆνες ἔβγαλα τὸ δόντι καὶ κατόπι ἔπαθα αὐτὰ· ἔτρεχε σὰ γέμπυο, ἔμ ἀπὸ τὴ μύτη, ἔμ ἀπὸ τὸ δόντι· καὶ ἀπὸ τὸ τρέξιμο κάθε μέρα ἀποφάσισα κ' ἤρθα 'δῶ· τόχα δείξει γληγορώτερα σὰ κατὶ γιατροὺς καὶ δὲ μῶκαναν τίποτις· κατὶ σκόνες μῶκαναν, δὲ μῶκαναν τίποτις· μόνον μὲ πόνηγε ὅλον αὐτὸν τὸν καιρὸ τὸ μισὸ τὸ κεφάλι, ἡ μισὴ μύτη καὶ τὸνα μάτι, ὅλ' ἡ δεξιὰ μεριά· τὸ ἔμπυο ἔτρεχε πολλὰς βολὰς τὴν ἡμέρα· ἀπὸ τὴ μύτη ἔτρεχε τὸ περισσότερο καὶ ἀπὸ τὸ δόντι τὸ λιγώτερο· στέκουμουν ἔτσι ὀρθὸς κ' ἔτρεχε· ὅταν ἐστύβα τὸ ρουθόνη τὸν κατήφορο, πάλι ἔτρεχε· καὶ αὐτὸ τὸ ἔμπυο μύριζε κιόλας λίγο. Καὶ καθὼς λογιᾶζω 'γὼ μὲ τὸ νοῦ μου, ὅλο αὐτὸ ἦταν τοῦ δοντιοῦ· ὅσο ποῦ εἶδα καὶ ἀπόειδα καὶ ἀποφάσισα κ' ἤρθα 'δῶ· ἐδῶ ἕνας γιατρός μοῦ εἶπε, θέλει ἐγχείριση, μοῦ εἶπε· κ' ἤρθα 'δῶ καὶ μ' ἐνεχείρισε. Ἀπὸ τὴν ἐγχείριση δὲ θυμᾶμαι τίποτε· ἤμουν σπιντωμένος καὶ δὲν κατάλαβα τίποτε· ἐδῶ κατόπι, ποῦ μέβαλαν στὸ κρεβάτι, εἶδα ποῦ ἦταν δεμένο τὸ τσιαγούλι, εἶδα καὶ γαῖμα καὶ κατάλαβα».

Ὁ ἄρρωστος αὐτὸς πάλι, μὲ τὸ ὀμπιασμένο δεξιὸ ἱγμόρειο ἄντρο, περιγράφει τὰ συμπτώματα τῆς ἀρρώστιας του, τὸ ἔμπυο ποῦ βγαίνει ἀπὸ τὸ ρουθόνη καὶ ἀπὸ τὸ στόμα κ.τ.λ. Ἐδῶ κ' ἐξ ἡ μῆνες, ἀφορμῆς ποῦ ἔβγαλε χαλασμένο δόντι, ἔπαθε ἀπὸ κατωπύτερη μόλινθη. Τοῦ ἔγινε ἐγχείριση ἀφοῦ χλωροφορμίστηκε στὸ ἀμφιθέατρο ἀπὸ τὸν καθηγητὴ μας κ. Φωκά. Τοῦ τρύπησε τὸ κόκκαλο (στὸν κυνογναθιαῖο βόθρο) ἀπάνω ἀπὸ τὸ σκυλλόδοντο καὶ μπῆκε στὸ ἱγμόρειο ἄντρο· ἀπὸ 'κεῖ εὐκολὰ ἔκανε ἄλλο τρύπημα στὸ μέσα τοίχωμα ποῦ κάνει τὸ κάτω μεσοδιάστημα τῆς μύτης· ὕστερα ἔκανε ἀπὸ τὴ μύτη καὶ ἀπὸ τὸ στόμα στούπωμα στὸ ἄντρο πιεστικό γιὰ τὴν αἰμόσταση. Κι ὁ ἄρρωστος ἐφυγε 'τίς 26 Φλεβαρίου γιατρεμένος.

Γ. Ν. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

βοηθὸς στὴν κλινικὴ Φωκά.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ. Καλὰ μὲ τὸ λένε καὶ καλαμίδα καὶ ἀρίδα· τὴ κνημιαία ἀκανθα τὴν λένε, μάτι τοῦ καλαμιοῦ καὶ χτένι· καὶ τὴ γαστροκνημιαία τὴν λένε ἀντζα καὶ γάρμπα. Γαστρεντεροστόμωμα· 1) στομῶνω=χορταίνω στὴ φράση: (χοροῖδευτικά) στόμωδες (= χορτάσες); 2) τὸ μαχαῖρι στομῶσε=δὲν κόφτει πλέον καλὰ· 3) στὴν Κάλυμνο λένε: στομῶνω δυὸ ξύλα π. χ. =μπολιάζω δυὸ ξύλα, κολλῶ τὴν μίαν ἄκρη τοῦ ἐνὸς στὴν ἄκρη τ' ἄλλου· νοῦ. Ἀπ' αὐτὴ τὴ τελευταία σημασία προτιμήσαμε καὶ μεῖς τὸ δεύτερο συνθετικὸ τῆς λέξης μας: γαστρεντεροστόμωμα. Σάματ· συνειθίζεται πολὺ στὴν Ἡπειρὸ στὴ θέση τοῦ: σὰν νὰ... ἢ στὴ θέση τοῦ μήνα... π. χ. σάματ θὰ πᾶμε (=μῆνα (μῆπως) θὰ πᾶμε; τὸ λένε ἀκόμα καὶ σάματις. Ἐμ...ἐμ...ὁ σύνδεσμος αὐτὸς εἶναι τούρκικος, τὸν λένε στὴ θέση τοῦ καί...καί. Τσιαγούλι· συνειθισμένο στὴν Ἡπειρὸ εἶναι καὶ τὸ σαγόνι, ἀλλοῦ μασέλλα, τὸ περισσότερο γιὰ τὸ κάτω σαγόνι ποῦ τὸ λένε ἀλλοῦ καὶ γαιδάρα· στὴν Ἡπειρὸ λένε καὶ ἀπανωδάγονο καὶ κατωδάγονο.

ΒΓΗΚΑΝΕ ΣΕ ΒΙΒΛΙΟ

Α. Π. ΤΑΓΚΟΠΟΥΛΟΣ

ΟΙ ΑΛΥΣΙΔΕΣ

Δοῦμα μὲ τρία μέρη

(Σελίδες 130, σὲ καλὸ χαρτί).

Πουλιέται στὰ γραφεῖα τοῦ «Νουμᾶ»

(Δρόμος Ζήνωνα, 2) Ἀθήνα

Δρ. 3 γιὰ τὴν Ἑλλάδα

Φρ. 3 γιὰ τὸ Ἐξωτερικόν.

"Ο ΝΟΥΜΑΣ,"

ΒΓΑΙΝΕΙ ΚΑΘΕ ΚΕΡΙΑΚΗ

ΣΥΝΤΡΟΜΗ ΧΡΟΝΙΑΤΙΚΗ

Γιὰ τὴν Ἀθήνα Δρ. 3.— Γιὰ τίς Ἐπαρχίες Δρ. 7.
Γιὰ τὸ Ἐξωτερικόν Φρ. 10.

Γιὰ τίς ἐπαρχίες δεχόμεστε καὶ τρέμνες (2 Δρ. τὴν τριμηνία) συντρομῆς.

Κανένας δὲ γράφεται συντρομητὴς ἂν δὲ στείλει μπροστὰ τὴ συντρομὴ του.

10 λεπτὰ τὸ φύλλο λεπτὰ 10

ΒΡΙΣΚΕΤΑΙ. Στὰ κισόκια (Σύνταγμα, Ὁμόνοια Ἐθν. Τράπεζα Ὑπ. Οἰκονομικῶν, Σταθμὸς Τροχιοδρόμου (Ἀκαδημία), Βουλὴ, Σταθμὸς ὑπόγειου Σιδηροδρόμου (Ὁμόνοια), στὰ βιβλιοπωλεῖα «Ἐδτίας» Γ. Κολάρου καὶ Σακέτου (ἀντίκρου στὴ Βουλὴ).

ΠΑΡΑΓΡΑΦΑΚΙΑ

Ἐπίσημος γκραβαρισμός — Τὸ ἀφιόνι τῆς φιλαθροπίας — Οἱ κάλπες τῆς Βασιλείας — Φιλαθροπία μιὰ φορὰ.

Ὁ ΓΚΡΑΒΑΡΙΣΜΟΣ πάλι ἔδωσε καὶ πῆρε τὸ περασμένο τὸ Ψυχράββατο, ὁ ἐπίσημος γκραβαρισμός τούτῃ τὴ φορὰ, ἀφοῦ ἐπίσημη εἶταν ἡ ἀρχὴ ποῦ τὸν γέννησε κ' ἐπίσημα ἐνεργήθηκε στοὺς δρόμους τῆς Ἀθήνας.

«—Αὐτὸ γίνεται καὶ στὴν Ἀγγλία, κύριε!»

Μάλιστα! Αὐτὸ γίνεται καὶ στὴν Ἀγγλία. Μὰ στὴν Ἀγγλία γίνονται καὶ ἄλλα ποῦ δὲ γίνονται δῶ. Στὴν Ἀγγλία φροντίζει πρῶτα ἡ Πολιτεία καὶ ὁ Λαὸς καὶ τὸ Παλάτι γι' ἄλλα γενικώτερα καὶ ζωντανώτερα ζητήματα καὶ ὕστερα ἐρχεται ἡ ἀράδα καὶ τῆς φιλαθροπίας. Πρῶτα συλλογίζονται τοὺς γεροὺς καὶ ὕστερα θυμούνται καὶ τοὺς σακάτηδες, πρῶτα τὰ σκολιά, τοὺς ἐργάτες, τὸ Ἔθνος καὶ ὕστερα τὰ νοσοκομεία.

Μὰ ἐδῶ μοναχὰ ἡ διακονία βασιλεύει. Σὰν ἀγίαρευτος σακάτης ἀπλώνει τὸ χέρι του τὸ Ἔθνος στοὺς δυνατοὺς τῆς γῆς διακονεῖν τὴν προστασία τους, σὰ σακάτης ἡ πλουτοκρατία τριγυρνᾷ στοὺς δρόμους κλέφτοντας τὴν πεντάρα τοῦ λαοῦ μὲ τὴ μέθοδο τῆς φιλαθροπίας.

Στὸ Παλάτι τὸν χρωστᾷ καὶ τὸν καινούριον αὐτὸν τρόπο τοῦ γκραβαρισμοῦ. Σπολλάτῃ του.

*

ΔΕΝΕ πὼς δὲ βλάπτει ὁ καινούριος αὐτὸς τρόπος τῆς διακονίας· λένε πὼς ἔτσι συνηθίζει ὁ λαὸς νὰ δίνει, συνηθίζει μ' ἄλλα λόγια στὴν «ἀλλήλεγγυήν», στὴν ἰδέα τῆς συντροφιάς.

Κολοκύθια! Ἐμεῖς λέμε πὼς δὲ στὰ λαὸ μόνο γιὰ νοσοκομεία μιλάς καὶ μόνο κουτιὰ γκραβαρίτικα τοῦ δεῖχνεις, ζητώντας τὴν πεντάρα του γιὰ σακάτηδες καὶ παθιασμένους, τὸ κάνει ὅχι μοναχὰ ἀπὸ φιλαθροπία, μὰ καὶ ἀπὸ κάποιο σκοτεινότερο σκοπὸ. Θέλεις νὰ πείσεις τὸ λαὸ πὼς μόνο ἀρρώστους ἔχει καὶ μόνο αὐτοὺς πρέπει νὰ συλλογίζεται. Κ' ἔτσι τὸν ἀποχαυνώνει, τὸν ἀρρωσταίνει καὶ αὐτὸν.

Δὲν ἄπλωσε τὸ χέρι σου στὸ λαὸ, ζητώντας τὴν πεντάρα του, γιὰ τὴ Μακεδονία, γιὰ τὸ στρατό, γιὰ τὸν ἐργάτη, γιὰ τὸ ταμεῖο τῆς Ἑθνικῆς ἄμυνας καὶ γιὰ τόσους ἄλλους σκοποὺς. Ἀ φερνόςουν ἔτσι θὰ σοῦ λέγαμε γειά σου, γιατί θὰ ξυπνοῦσες κάπως τὸ λαὸ σου, θὰν τοῦδειχνες πὼς ἔχει καθῆκο νὰ φροντίζει ὅχι μοναχὰ γιὰ τὸ ἀτομικόν του καὶ γιὰ τὴ φανερίά του, μὰ καὶ γι' ἄλλα ζητήματα γενικώτερα καὶ ζωντανώτερα.

Μὰ δὲ συμφέρει νὰ ξυπνήσῃ ὁ λαός. Ὁ λαὸς πρέπει νὰ κοιμάται βαθιὰ γιὰ νὰ γδέρνεται εὐκολώτερα. Ἀς τὸν ἀφιονίζουμε λοιπὸ μὲ τὰ κουτιὰ τῆς φιλαθροπίας.

Ἀλήθεια, ἡ φιλαθροπία μας τελιωμὸ δὲν ἔχει καὶ καιρὸς πιά οἱ πλούσιοι μας καὶ οἱ τρανοὶ μας νὰ ξενιτευτοῦνε γιὰ νὰ μπορέσουν καὶ τᾶλλα ἔθνη νὰν τάρρωσθῃσιν καὶ νὰν τὰ χώσουνε σὲ κρεβάτια μέσα—καθὼς ἔλεγε ἡ περίφημη «Προκήρυξη» στοὺς σκλαβωμένους καὶ στοὺς ἐλευθερωμένους Ἕλληνας».

*

ΝΑ ΜΑΣ ΣΥΜΠΑΘΑΤΕ, μὰ πάλι γιὰ τὰ κουτιὰ—καὶ μόνο γιὰ τὰ κουτιὰ θὰ σᾶς μιλήσουμε σήμερα. Οἱ φη-

μερίδες, χαριτολογώντας τάχα, τὰ εἶπαν κάλπες καὶ καταστρώσανε πόσους ψήφους—πόσες δραχμές δηλ. — πῆρε στὶς κάλπες ἡ Βασίλισσα τὸ Ψυχασάββατο. Κ' ἐπειδὴ, λέει, μαζωχτήκανε μὲ τὰ κουτιά τριάντα περίπου χιλιάδες δραχμές, πᾶσι νὰ πεῖ πὼς ὁ λαὸς ἀγαπᾷ τὴ Βασιλεία.

Καὶ πεντάρα τσακιστὴ νὰ μὴ ρηχνότανε στὰ κουτιά, δὲ θὰ λέγαμε ποτὲ πὼς μὲ τοῦτο ἀποδείχνηται ὅτι ὁ λαὸς δὲ θέλει τὴ Βασιλεία, ἀφοῦ τὸ ζήτημα αὐτὸ δὲν εἶναι ζήτημα πεντάρας (ζήτημα πεντάρας τὸ λογαριάζουνε μονάχα οἱ φημερίδες πού τὸ ξεζουμιάσανε καὶ μᾶς ξεζουμιάσανε, γράφοντας μέρη καὶ βδομάδες γι' αὐτό), μὰ συσταίνουμε στὶς Ἀθηναϊκές φημερίδες, καὶ στὴν «Ἑστία» δὲ πρῶτα πρῶτα, ὅτα θέλουνε νὰ λιθανίσουν τὴ Βασιλεία νὰ βρῶσιν ἄλλα μέσα ἀξιοπρεπέστερα καὶ ὅχι τόσο πρόστυχα καὶ πενταρολογικά. Ἐπιτέλους καλὰ θὰ κάνουνε νὰ μᾶς λογαριάζουν καὶ μᾶς, τοὺς ἀναγνώστες τους, πού καὶ στομάχι στρουθοκάμηλου νᾶχουμε, ἀδύνατο νὰ χωνέψουμε τὸν ἀνούσιο Βυζαντινισμό τους.

★

ΟΣΟ γιὰ τὰ νοσοκομεῖα καὶ τᾶλλα φιλαθρωπικά καταστήματα, μπορεῖ νὰ σημειωθεῖ καὶ τοῦτο. Γιὰ νὰ μπεῖς σὲ κανένα ἀπὸ δαῦτα πρέπει νὰ σὲ προστατεύει ὁ Δήμαρχος, καμὰ τρανὴ κυρὰ ἢ δυὸ τρεῖς βουλευτάδες πού νᾶκούγουνται στὴν Κυβέρνηση ἁλλιώτικα φοβᾶς στοὺς δρόμους, ὅπως πέθανε δὲ τὶς προάλλες ἀκόμα στὴν παλιὰ ἀγορὰ ἀπὸ πείνα ὁ φτωχὸς μανάβης καὶ κιντύνεψε μάλιστα νὰ μείνει κ' ἄθαρτος, ἢ δὲν πλερώνανε ἀπὸ τὴν τσέπη τους οἱ γειτόνοι τὸν παπᾶ, τὴν κάσα του κτλ.

Ἀεῖζει λοιπὸ γιὰ τέτιο εἶδος φιλαθρωπία (!) νὰ φορογίεται ἀδιάκοπα καὶ ἀδιάντροπα ὁ λαός ;

ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΞΕΓΥΜΝΩΜΑΤΑ

§ 10

Τὸ Σλαβικὸ ζήτημα.

Μελετώντας τὰ ἐκκλησιαστικά τῶν καιρῶν ἐκείνων ὁ ἱστορικὸς ὁδηγὸς μας σταματᾷ νὰ ὁμολογήσῃ πὼς ἓνα πατριαρχικὸ ἀμάρτημα δὲν μπορεῖ νὰ τὸ παραβλέψῃ, τὴν ἀδιαφορίαν δηλαδὴ πού δεῖξανε τέσσερις αἰῶνες στὰ συμφέροντα τοῦ Ἑλληνισμοῦ, τὴν εὐκαιρίαν πού χάσανε νὰ συχωνέψουνε* Βουλγάρους, Σέρβους, Ἀρβανίτες καὶ Ἀρμένιους μέσα στὴν ἐθνικὴ τὴ μάζα. Ὅλες αὐτὲς τίς φυλὲς στὰ χέρια τους τίς εἶχανε. Ἐνας Πατριάρχης σὰν τὸ δικό μας πού τῶνε διόριζε δεσποτάδες, παππάδες καὶ δικάους, πού νοιάζονταν ὅλα τους τὰ ἐκκλησιαστικά καὶ τὰ μοναστηριακά χτήματα, πού τοὺς δικάζεσαν ἀποφύευσαν τὰ ὁσμανικά δικαστήρια, πού τοὺς ἀντιπροσώπευε ὅλους στὴν Πόρτα, — πόση δύναμη δὲν εἶχε νὰ τοὺς διαδώσῃ τὴν Ἑλληνικὴ τὴ γλῶσσα, καὶ νὰ τοὺς κάμῃ δικούς μας ! Καὶ πόσο εὐλόλο, ἀφοῦ τόσα καὶ τόσα χρόνια βρῶσκονταν ἐνωμένοι μᾶζι μας, ὅσο ποτὲς ἀρχήτερα δὲ φωνήκανε. Ἐνωμένοι ἐναντίον τοῦ Κατακτητῆ, ἐνωμένοι ἐναντίον τοῦ Πάπα. Τετρακόσα χρόνια νᾶχουν* τέτιο θησαυρό, καὶ νὰ τὸν χάσουνε ! Ὡσπου ἄξαφν ἔξπησαν οἱ Σλάβοι (κοιμόντανε τάχα !) καὶ ξανασήκωσαν πάλε κεφάλι, καὶ βρέθηκε πὼς οἱ Βουλγάροι μιλοῦσαν ἀκόμα Βουλγάρικα, ὅχι μονάχα πέρ' ἀπὸ τὰ Μπαλκάνια, μὰ καὶ στὴ βορεινὴ τὴ Θράκη ἓνα μέρος, καὶ στὴ βορεινὴ τὴ Μακεδονία ! Μὲ μεγάλη λοιπὸν πίκρα, μὰ μὲ τὸ συμπάθειο, καὶ μὲ μεγαλήτερη ἀκρισία, παρατηρεῖ πὼς ὅλα θὰ τοὺς τὰ συχωροῦσε τῶν Πατριαρχάδων ἢ δὲν παρκαμελοῦσανε μιὰ τέτοιαν μεγάλη καὶ πολυσήμαντη ὑπηρεσία στὸ ἔθνος.

Ἀποροῦμε πὼς δὲν τοῦ τάραξε τὴν ψυχὴ ἡ

*) Ἡ ἀρχὴ στὸν ἀριθμ. 281.

σκουριά τῆς τενεκεδένιας αὐτῆς θεωρίας. Τί τοὺς εἰ-
παιρνε τάχα τοὺς Πατριαρχάδες ; Ἀνθρώπους τῆς
δικῆς τοῦ σειρᾶς, νὰ πούμε ; Μὰ τὰ πιώτερα πού
δηγηθήκαμε παραπάνω γιὰ τὰ ποταπά τους συστή-
ματα ἀπὸ κείνον τὰ πήραμε. Ἄς ὑποθέσουμε ὅμως
πὼς εἶχαν καὶ τὴν καλὴ θέληση καὶ τὴ δύναμιν νὰ
κολουθήσουνε μιὰ τέτοια πολιτικὴ. Ἄς ὑποθέσουμε
πὼς ἔκαμναν ὅ,τι ἔπρεπε γιὰ τὸ δικό τους τὸ ποί-
μνιο, καὶ δὲν τοὺς ἐμνησκε παρὰ νὰ φέρουνε καὶ ἄλλα
ποίμνια μέσα στὴ μάντρα. Μὲ τί τρόπους καὶ μὲ
τί μέσα μποροῦσανε νὰ τοὺς κάμουνε δικούς μας, νὰ
τοὺς «ἀφομοιώσουνε» μᾶζι μας ; Μὲ τὴ γλῶσσα βέ-
βαια, καὶ μᾶς τὸ εἶπε μάλιστα αὐτό. Μὲ ποιά ὁ-
μως γλῶσσα ; Τάχα μὲ τὴν «Εὐγενιοβουλγάρικη ;»
Μὰ ἐκείνη ἡ γλῶσσα—ἔφησε πού ὁ Σλαβικὸς ὁ νοῦς
δὲν εἶταν τότες ἀρκετὰ ψιλοῦφαντος γιὰ Μεταφυσι-
κὲς,—ἐκείνη ἡ γλῶσσα θὰ μᾶς χῶριζε καὶ θὰ μᾶς
ἀπομάκρυνε ἀκόμα περισσότερο, ἀφοῦ δὲν εἶτανε μὴ-
τε δική μας γλῶσσα,—πολύ μακριὰ (1).

Μέσο πού θὰ τοὺς συνεζύμωνε πολὺ πὼς ἀποτε-
λεσματικά μᾶζι μας θάταν τὸ σύστημα πού ἐφάρ-
μωσε ὁ Μεγάλος ὁ Ἀλέξανδρος στὴν Περσία, μὰ
μισὰ κ' ἐκεῖνος. Ὁσιγάμος, καὶ τὰ ὑλικά του συ-
φέροντα. Αὐτὸς θάφερνε καὶ τὴ γλῶσσα, τὴ ρω-
μαϊκὴ ὅμως τὴ γλῶσσα, στὰ βορεινὰ ἐκεῖνα λημέ-
ρια τοῦ Σλαβισμοῦ. Ἐνας τέτοιος ὅμως σὺνδυασμός
ἔπρεπε νὰ ἐνεργηθῇ ὅχι μονάχα μὲ τὴ βοήθεια τοῦ
Κλήρου, μὰ καὶ τῶν ἄλλων Προυχόντων, τέλος καὶ
μὲ τὴ συγκατάθεσιν τῆς Πόρτας, πού ἀργὰ ἡ γλῆ-
γορα θάνοιωθε πὼς δὲν τῆς σύφεραν τέτοιες ἐνω-
σεις. Ὡστε τοῖχος καὶ ἀπ' ἐδῶ δυσκολοτρίπητος καὶ
δυσκολοπέραστος.

Ἄλλος τρόπος λοιπὸν δὲν τοὺς ἐμνησκε παρὰ ἡ
διδασχὴ τῆς γλώσσας τοῦ Ἑλληνικοῦ Λαοῦ στὰ Σλα-
βικά σχολεῖα μέσα, μ' ἀπλὰ ἐθνικά καὶ θρησκευτι-
κά βιβλία. Πρᾶμα πού τὸ ἔθνος δὲν τὸ κατόρθωσε
ὡς τὰ σήμερα μῆτε στὰ δικά του παιδιά !

Πολὺ περίεργα καὶ πολὺ χαρακτηριστικά αὐτὰ
πού στοχάστηκε ὁ ἱστορικὸς μας. Ἀνθρώπος μὲ τό-
ση πολυμάθεια, μὲ τόση γνωρισιὰ τοῦ κόσμου, καὶ
τοῦ παλιοῦ καὶ τοῦ νέου, καὶ ὅμως ἄξαφν παραβλέ-

1) Μὰ γιατί νὰ γυρεύουμε ἐπιχειρήματα γιὰ νὰποδεί-
ξουμε πὼς δὲν μποροῦσε ἡ ἀρχαία ἡ Ἑλληνικὴ νὰ φέρῃ
τοὺς Σλάβους στὴ νέα τὴ Ρωμισσὴν, ἀφοῦ τὸ δοκιμάσαμε
τὸ κομικὸ καὶ συνάμα τὸ θλιβερό αὐτὸ δοκίμασμα σὲ δε-
κατο ἑννατο αἰῶνα, καὶ τὰ γνωρίζουμε τὰποτελέσματα.

πεῖ ἓναν ἀπλὸ φυσικὸ νόμο, μιὰ κοινὴ καὶ θεοφάνε-
ρη ἀλήθεια, καὶ πέφτουνε οἱ συλλογισμοὶ του καὶ
γίνονται θρούβαλα.

Μὰ νὰ εἶτανε τουλάχιστο ἓνας μονάχα !

(ἀκολουθεῖ)

ΑΡΓΥΡΗΣ ΕΦΤΑΛΙΩΤΗΣ

Ο,ΤΙ ΘΕΛΕΤΕ

Ὁ ποιητὴς Φ. Πανᾶς χτύπησε κάποιον μὲ τὸ τρομερὸ
ρόπαλο πού κρατᾷε στὰ χέρια του καὶ ἡ «Ἀκρόπολη»
τῆς Τρίτης, περιγράφοντας τὴν ποιητικώτατη αὐτὴ σκηνή,
τίτλοφόρησε τὸν κ. Πανᾶ ἄγριο ποιητὴ.

— Δὲν ἔχει δίκιο ἡ «Ἀκρόπολη». Ἄν ἀντὶ πέννα ἀ-
ναγκάστηκε ὁ ποιητὴς νὰ μεταχειριστεῖ ρόπαλο φταίει ἡ
Ἀστυνομία γι' αὐτό, ἀφοῦ μῆνες τώρα καμάρωνε τὸν ἀ-
γαθώτατο ποιητὴ νὰ γυρίζει στοὺς δρόμους μ' ἓνα τρομερὸ
ρόπαλο στὰ χέρια σὰν μπόγιας. Νὰ τριγυρνᾷ τουλάχιστο
καβάλα σ' αὐτό, θὰ μποροῦσε νὰ πεῖ κανεὶς πὼς τὸ ρόπα-
λο εἶναι ὁ Πήγασός του.

— Ὁ κ. Ἰπποποταμιάνος στοὺς «Καιροὺς» τοῦ Σαβ-
βάτου κορόδεψε πολὺ ἄνοστα τὸ κριτικὸ γράμμα τοῦ Ἐ-
φταλιώτη γιὰ τίς «Ἀλυσίδες». Σπολλάτῃ τῆς ἀφεντιάς του.

— Ἡ καημένη ἡ «Ἑστία», πού τυραννιέται ἀπὸ φο-
βερὴ Ἀδόλφειά, μᾶς κατάστρωσε ποιά κουτιά καὶ ποιὲς
κυράδες δουλέψανε καλύτερα στὸ διακονεῖν τοῦ Ψυχασάβ-
βατου. Ἐέχασε μοναχὰ νὰ μᾶς πεῖ, καὶ τῆς τὸ θυμίζουμε,
ἢ στηθήκανε τραπέζια μὲ κουτιά στὰ Βασιλικά καὶ Πριγ-
κηπικά παλάτια καὶ πόσα λεφτὰ μαζωχτήκανε ἀπ' αὐτά.

— Ὁ «Μωριάς» τῆς Τρίτης προτείνει νὰ γίνῃ πα-
ρακαδικὸς ἔρανος γιὰ τὰ σαράντα τοῦ Μιστριώτη πού θὰ
γιορταστοῦνε μεθαύριο, γιατί ἡ Ἀρχαία ἐξέθρεψε τὴν
σύγχρονον αὐτὴν δόξαν καὶ ἐν τῇ Ἀρχαίᾳ ἠνδρώθη ὁ ἔνδο-
ξος ἄνθρωπος.

— Ἀφιερῶμεν (γράφει ὁ «Μωριάς») τὸ μεγατίμω
ἀνδρὶ Μιστριώτῃ ἀγαλμάτιον τῆς Ὀμηρικῆς Ἀθηνᾶς, τῆς
θεᾶς δηλονότι τῆς διανοητικῆς Δυνάμεως καὶ Σοφίας.

— Νὰ σᾶς πούμε τὴν ἀλήθεια, τέτιι χοντρά χωρατὰ
δὲν ἀεῖζει νὰ γράφονται γι' ἄνθρωπο πού ἂν ἔχῃ τίποτ' ἄλ-
λο ἢ ἡλικία του ὅμως τὸν κάνει σεβαστό.

ΧΩΡΙΣ ΓΡΑΜΜΑΤΟΣΗΜΟ

κ. Ἀλ. Μαρπ. στὸ Βόλο. Ἐτοιμο, μὰ ἔμεινε γιὰ
τᾶλλα φύλλα. Θὰ βάλουμε καὶ τὸ κομμάτι πού μᾶς ἔστειλες.
—Μελικέρεν. Θὰ δημοσιευτεῖ. Ἀρκετὰ καλὸ.—κ. Ζην.
Β. Ἀδύνατο γιὰ τὴν ὥρα. Ἰστέρε ἀπὸ τὸν πρόλογο τοῦ
Ψ. πού ἀρχινήσαμε σήμερα, θὰ δημοσιευτοῦνε στὴν ἐπι-
φυλλίδα τὰ «Ἱστορικά Ξεγυμνώματα» τοῦ Ἑφταλιώτη. Ὡ-
στε ἡ ἐπιφυλλίδα γιὰ κάμποσους μῆνες εἶναι πιασμένη.

ΔΑΧΕΙΟΝ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΣΤΟΛΟΥ ΚΑΙ ΤΩΝ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΩΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΤΟΥ 1908

4	ΜΕΓΑΛΑ ΚΕΡΑΗ ΕΞ	100,000 Δρ.	400,000
4	»	25,000	100,000
4	»	10,000	40,000
12	»	3,000	60,000
20	»	1,000	20,000
1644	»	100	164,400
2312	»	0	113,600
4000	ἐν ὅλῳ κέρδη ἀξίας δραχμῶν.....		900,000

Μέχρι τῆς πρώτης κληρώσεως (27/10 Ἀπριλίου 1908) θὰ ἐκδοῦνται μόνον 300,000 τετραδράχμων γραμμα-
τίων ὑπ' ἀριθ. 1—300,000. Μόνον οἱ ἀριθμοὶ ο἗τοι θὰ τεθῶσιν ἐντὸς τῆς κληρωτικῆς κατὰ τὴν κλῆ-
ρωσιν ταύτην. Κατόπιν θὰ ἐκδοῦνται μονόδραχμα γραμμάτια ἰσχύοντα διὰ μίαν ἐκ τῶν τριῶν τελευταίων κληρώ-
σεων, ὑπ' ἀριθ. 300,000 ἄχρις 1,000,000, θὰ προστεθῶσι δὲ ἐντὸς τῆς κληρωτικῆς καὶ οἱ ἀντίστοιχοι ἀριθμοί.

Γραμμάτια πωλοῦνται. Εἰς τὰ δημόσια ταμεῖα καὶ λοιπὰς δημοσίας ἀρχάς, εἰς τὰς Τραπεζάς, εἰς τοὺς σταθ-
μάρχας καὶ στασιάρχους τῶν σιδηροδρόμων, τοὺς διαχειριστὰς τῶν μονοπωλίων καὶ τὰ πρακτορεῖα τῶν ἐφημερίδων πρὸς
δραχμὰς τέσσαρας ἑκάστον, ἰσχύον διὰ τὰς τέσσαρας κληρώσεις καὶ πρὸς δραχμὴν μίαν ἑκάστον γραμματίου, ἰ-
σχύον διὰ μίαν ἐκ τῶν τριῶν τελευταίων κληρώσεων.

Διὰ πᾶσαν πληροφορίαν ἢ ζήτησιν γραμματίων ἀπευθυντέον εἰς τὸ Γραφεῖον τοῦ Ἐθνικοῦ Στόλου καὶ τῶν
Ἀρχαιοτήτων, ὑπουργεῖον Οἰκονομικῶν εἰς Ἀθήνας. Ἡ πώλησις τῶν γραμματίων ἀρχεῖται ἀπὸ 1/14 Ἰανουαρίου 1908.

Ὁ διευθύνων τμηματάρχης

Γ. Ν. ΚΟΦΙΝΑΣ